

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra extinsă)

7 iunie 2023*

„Drept instituțional – Norme referitoare la cheltuielile și indemnizațiile deputaților în Parlament – Indemnizație pentru asistență parlamentară – Recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit – Termen rezonabil – Sarcina probei – Dreptul de a fi ascultat – Protecția datelor cu caracter personal – Articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1725 – Articolul 26 din statut”

În cauza T-309/21,

TC, reprezentat de D. Aukštuolytė, avocată,

reclamant,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de M. Ecker și S. Toliušis, în calitate de agenți,

pârât,

TRIBUNALUL (Camera a patra extinsă),

compus, la deliberări, din domnul S. Gervasoni, președinte, domnii L. Madise și P. Nihoul (raportor), doamna R. Frendo și domnul J. Martín y Pérez de Nanclares, judecători,

grefier: doamna R. Ūkelytė, administratoare,

având în vedere faza scrisă a procedurii,

în urma ședinței din 30 noiembrie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererea introductivă din 24 mai 2021, reclamantul, TC, a solicitat, în temeiul articolului 263 TFUE, anularea, pe de o parte, a deciziei Secretarului General al Parlamentului European din 16 martie 2021 prin care s-a constatat o creanță față de reclamant în cuantum de 78 838,21 de euro, plătiți în mod nejustificat acestuia cu titlu de cheltuieli de asistență parlamentară și prin

* Limba de procedură: lituaniana.

care s-a dispus recuperarea acestei sume (decizie denumită în continuare „decizia atacată”) și, pe de altă parte, a notei de debit nr. 7010000523 din 31 martie 2021 (denumită în continuare „nota de debit”).

I. Istoricul litigiului și situația de fapt ulterioară introducerii acțiunii

A. Istoricul litigiului

- 2 Reclamantul este deputat în Parlament de la data de [*confidențial*]¹.
- 3 La 22 mai 2015, în temeiul articolului 5a din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene (denumit în continuare „RAA”), Parlamentul a încheiat cu A (denumit în continuare „APA”) un contract de asistent parlamentar acreditat cu normă întreagă la Bruxelles (Belgia) în vederea acordării de asistență reclamantului până la sfârșitul celei de a șaptea legislaturi.
- 4 Întrucât calitatea muncii prestate de APA s-a degradat începând cu luna decembrie 2015, reclamantul a solicitat, la 25 februarie 2016, autorității abilitate să încheie contractele de muncă din cadrul Parlamentului (denumită în continuare „AAIC”) rezilierea contractului cu APA pentru diferite motive care implicau pierderea încrederii, inclusiv absențe fără motiv valabil și nerespectarea normelor privind autorizațiile pentru exercitarea activităților externe.
- 5 În conformitate cu articolul 139 alineatul (3a) din RAA, la 31 mai 2016 a avut loc o reuniune de conciliere cu APA.
- 6 La 15 iunie 2016, s-a constatat că procedura de conciliere a eșuat.
- 7 Prin scrisoarea din 24 iunie 2016, AAIC i-a notificat APA decizia sa de reziliere a contractului de asistență parlamentară în temeiul articolului 139 alineatul (1) litera (d) din RAA pentru ruperea legăturii de încredere pentru motivul că acesta nu a respectat normele privind autorizațiile pentru desfășurarea activităților externe. Ca urmare printre altele a unor concedii medicale, perioada de preaviz a fost prelungită de mai multe ori, astfel încât contractul cu APA a încetat abia la 22 noiembrie 2016.
- 8 La 14 aprilie 2017, APA a introdus la Tribunal o acțiune în anulare împotriva deciziei din 24 iunie 2016.
- 9 Prin Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140, punctele 35-45), Tribunalul a anulat decizia Parlamentului din 24 iunie 2016. Tribunalul a constatat astfel că din elementele dosarului reieșea nu numai că reclamantul avea cunoștință despre activitățile externe ale APA, ci și că, în plus, avea inițiativa directă a acestora. Prin urmare, Tribunalul a considerat că motivul prezentat de AAIC pentru a justifica decizia de reziliere, și anume ruperea legăturii de încredere, nu părea plauzibil. Potrivit Tribunalului, AAIC a săvârșit, așadar, o eroare vădită de apreciere atunci când a dat curs cererii de reziliere a contractului cu APA formulate de reclamant pentru acest motiv. Acesta din urmă nu era parte la procedură în cauza respectivă.

¹ Date confidențiale oculte.

- 10 Potrivit punctului 32 din hotărârea menționată, activitățile externe desfășurate în mod nelegal de APA erau, potrivit afirmațiilor acestuia necontestate de Parlament următoarele:
- „în primul rând, depunerea unor cereri de azil politic la autoritățile ruse, franceze, elvețiene și din Andorra, pentru a permite [reclamantului] să se sustragă unei pedepse cu închisoarea de patru ani aplicate în [confidențial], printre care un apel împotriva deciziei de refuz a cererii de azil a acestuia din urmă pentru care [APA a afirmat] printre altele că a fost mandatat de [reclamant];
 - în al doilea rând, atragerea în calitate de clienți și reprezentarea avocațială a unor resortisanți [confidențial] pensionați sau care percep salariul minim, în cadrul unor litigii în fața instanțelor [confidențial], pentru a[-l] reprezenta [pe reclamant] ca „apărător al drepturilor omului” și a face astfel mai dificilă încarcerarea sa;
 - în al treilea rând, reprezentarea [reclamantului] în fața Ombudsmanului European, a Comitetului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze care [il] vizau [...], în legătură, [...] prima, printre altele, cu contestarea cererii de ridicare a imunității parlamentare formulate de autoritățile [confidențial] ca urmare a pedepsei cu închisoarea impuse [reclamantului] în [confidențial] și, [...] a doua, cu contestarea arestării la domiciliu dispuse de autoritățile judiciare [confidențial] ca urmare a unei proceduri penale pentru corupție inițiate împotriva [reclamantului] în cauză.”
- 11 Prin scrisoarea din 8 iunie 2020, redactată în limba engleză și trimisă prin e-mailul din 30 iulie 2020 în urma unei prime notificări nereușite din 22 iunie 2020, și prin scrisoarea din 3 septembrie 2020, redactată în limba lituaniană și trimisă prin e-mailul din 4 septembrie 2020, secretarul general al Parlamentului l-a informat pe reclamant cu privire la deschiderea unei proceduri de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat, în temeiul articolului 68 din decizia Biroului Parlamentului din 19 mai și din 9 iulie 2008 privind normele de aplicare a Statutului deputaților în Parlament (JO 2009, C 159, p. 1, denumite în continuare „MAS”), în cuantum total de 78 838,21 de euro, pentru asistența parlamentară furnizată reclamantului de APA. Prin aceeași scrisoare, reclamantul a fost invitat, în conformitate cu articolul 68 alineatul (2) din MAS, să prezinte în termen de două luni observații și elemente de probă prin care să respingă concluziile preliminare ale Parlamentului cu privire la activitățile externe pe care APA le-a desfășurat cu știința și sub conducerea sa în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 22 noiembrie 2016 și să dovedească faptul că, în aceeași perioadă, APA a exercitat efectiv funcția de asistent parlamentar acreditat.
- 12 În anexa la scrisoarea din 3 septembrie 2020 figurau o copie a Hotărârii din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), și decontul sumelor plătite de Parlament către APA. Acest decont era stabilit după cum urmează: pentru anul 2015, 35 003,84 de euro cu titlu de remunerații și costuri sociale și 1 369,60 de euro cu titlu de cheltuieli de deplasare, iar pentru anul 2016, 42 025,57 de euro cu titlu de remunerații și costuri sociale și 439,20 de euro cu titlu de cheltuieli de deplasare.
- 13 Printr-un e-mail din 4 august 2020, reclamantul a solicitat Parlamentului să îi transmită:
- dosarul personal al APA de la Parlament (toate documentele legate de recrutarea și activitatea acestuia), inclusiv informații privind numărul situațiilor în care s-a solicitat protecția Parlamentului pentru acest APA și datele privind prezența acestuia (datele cardului său de acces în Parlament);

- copii după corespondența pe care reclamantul a avut-o cu reprezentanții Parlamentului cu privire la activitatea APA;
 - dosarul complet al cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140).
- 14 La 22 septembrie 2020, reclamantul a amintit această cerere Parlamentului și, în plus, i-a solicitat protocolul privind procedura de conciliere dintre el și APA în limba lituaniană, precum și o copie a „tuturor e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019”.
 - 15 Prin e-mailul din 27 octombrie 2020, Parlamentul i-a transmis reclamantului diverse documente privind încetarea contractului APA.
 - 16 Prin e-mailul din 29 octombrie 2020, reclamantul a adresat Parlamentului observațiile sale preliminare, precum și un anumit număr de documente, subliniind totodată că nu primise încă de la Parlament documentele și informațiile detaliate privind perioada de angajare a APA și că nu reușise încă să examineze cele câteva informații care îi fuseseră furnizate prin e-mailul din 27 octombrie 2020. Prin urmare, acesta a solicitat să i se permită să comunice ulterior alte informații și elemente de probă.
 - 17 Prin e-mailul din 20 noiembrie 2020, reclamantul a solicitat din nou Parlamentului informațiile pe care le solicitase prin e-mailurile sale din 4 august și 22 septembrie 2020, în special datele referitoare la accesul APA în Parlament și o copie a e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019.
 - 18 Prin e-mailul din 24 noiembrie 2020, reclamantul a transmis Parlamentului observații și elemente de probă suplimentare față de cele pe care i le adresase la 29 octombrie.
 - 19 Prin e-mailul din 27 noiembrie 2020, directorul general al Direcției Generale Finanțe a Parlamentului (denumit în continuare „directorul general al Direcției Generale Finanțe”) l-a informat pe reclamant că termenul care i-a fost acordat pentru a-și prezenta observațiile și elementele de probă în cadrul procedurii de recuperare reglementate de articolul 68 din MAS a expirat la 4 noiembrie, dar că, în cazul în care dorea să ia la cunoștință informații cu privire la APA, putea contacta două persoane a căror adresă de e-mail o furniza, fără ca aceste cereri să poată avea incidență asupra procedurii menționate.
 - 20 Printr-o scrisoare trimisă Parlamentului la 1 decembrie 2020, reclamantul a contestat afirmațiile cuprinse în e-mailul din 27 noiembrie 2020. Pe de altă parte, el a adresat cererile sale de documente persoanelor menționate în acest e-mail.
 - 21 Prin scrisoarea din 8 ianuarie 2021, directorul general al Direcției Generale Finanțe i-a transmis reclamantului protocolul referitor la procedura de conciliere în limba lituaniană, dar i-a refuzat accesul la celelalte documente solicitate.
 - 22 În plus, arătând totodată că termenul acordat reclamantului pentru a-și prezenta observațiile expirase la 4 noiembrie 2020, fără ca acesta să fi solicitat o prelungire a termenului respectiv, directorul general al Direcției Generale Finanțe i-a acordat reclamantului și un termen de 15 zile pentru a prezenta observații suplimentare.
 - 23 La 21 ianuarie 2021, reclamantul a prezentat Parlamentului observații suplimentare.

- 24 Prin decizia atacată, secretarul general al Parlamentului a considerat că o sumă de 78 838,21 de euro fusese suportată în mod nejustificat de această instituție în cadrul angajării APA în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 22 noiembrie 2016 și că aceasta trebuia recuperată de la reclamant în temeiul articolului 68 alineatul (1) din MAS.
- 25 La 31 martie 2021, directorul general al Direcției Generale Finanțe, în calitatea sa de ordonator de credite delegat, a emis nota de debit, prin care a dispus recuperarea de la reclamant a sumei de 78 838,21 de euro și l-a invitat să plătească această sumă cel târziu la 30 mai 2021.
- 26 La aceeași dată, directorul general al Direcției Generale Finanțe i-a comunicat reclamantului decizia atacată și nota de debit.

B. Faptele ulterioare introducerii prezentei acțiuni

- 27 În urma unui control efectuat în contextul prezentei proceduri, a rezultat că, în martie 2016, Parlamentul a decis să suspende plata remunerațiilor și a cheltuielilor de călătorie ale APA începând cu 1 aprilie 2016.
- 28 În consecință, la 8 noiembrie 2022, secretarul general al Parlamentului a decis să revoce decizia atacată *ex tunc* în măsura în care prin aceasta se dispunea, pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie și 22 noiembrie 2016, recuperarea sumei de 27 644,47 de euro cu titlu de remunerații și de costuri sociale și a sumei de 439,20 de euro cu titlu de cheltuieli de călătorie, și anume o sumă totală de 28 083,67 de euro (denumită în continuare „decizia din 8 noiembrie 2022”). La 15 noiembrie 2022, a fost emisă o notă de credit cu numărul 7120000068 pentru aceeași sumă.
- 29 La 15 noiembrie 2022, directorul general al Direcției Generale Finanțe a notificat reclamantului decizia din 8 noiembrie 2022 și nota de credit nr. 7120000068.

II. Procedura și concluziile părților

- 30 Reclamantul solicită Tribunalului:
- anularea deciziei atacate;
 - anularea notei de debit;
 - obligarea Parlamentului la plata cheltuielilor de judecată;
 - audierea în calitate de martori a lui B și a lui C.
- 31 Parlamentul solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii ca nefondată;
 - obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată;
 - respingerea cererii de măsuri de cercetare judecătorească.

- 32 Prin înscrisul separat din 16 noiembrie 2022, Parlamentul solicită, în temeiul articolului 130 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului:
- constatarea faptului că o parte din acțiune a rămas fără obiect și că nu mai este necesară pronunțarea cu privire la partea din decizia atacată care a fost retrasă, în măsura în care, pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie și 22 noiembrie 2016, suma de 27 644,47 de euro pentru remunerațiile și costurile sociale și suma de 439,20 de euro pentru cheltuielile de călătorie au fost considerate plătite în mod necuvenit de Parlament în favoarea APA și în care s-a dispus recuperarea acestor sume;
 - obligarea fiecărei părți să suporte propriile cheltuieli de judecată în ceea ce privește partea din litigiu care a rămas fără obiect.
- 33 La cererea Tribunalului, reclamantul a prezentat observații cu privire la această cerere în ședința din 30 noiembrie 2022.
- 34 La 22 noiembrie 2022, reclamantul a transmis Tribunalului mărturia scrisă a lui B, primită la 18 noiembrie.
- 35 În ședință, Parlamentul a susținut că această nouă probă era inadmisibilă pentru motivul că, contrar cerințelor articolului 85 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, ea fusese prezentată după schimbul de memorii, fără ca reclamantul să fi justificat această întârziere a prezentării.

III. În drept

A. Cu privire la lipsa parțială a necesității de a se pronunța asupra fondului

- 36 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 32 de mai sus, Parlamentul solicită Tribunalului să constate că acțiunea a rămas fără obiect și că nu mai este necesară pronunțarea cu privire la legalitatea deciziei atacate, în măsura în care aceasta privește remunerații, costuri sociale și cheltuieli de călătorie care au fost plătite în favoarea APA între 1 aprilie și 22 noiembrie 2016, în cuantum global de 28 083,67 de euro.
- 37 În ședință, reclamantul a arătat că sumele indicate în decizia din 8 noiembrie 2022 nu erau susținute de niciun document justificativ și a solicitat Tribunalului să se pronunțe cu privire la legalitatea întregii decizii atacate.
- 38 În această privință trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, obiectul litigiului trebuie să continue să existe, ca și interesul de a exercita acțiunea, până la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului, ceea ce presupune ca acțiunea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a formulat-o (a se vedea Hotărârea din 7 iunie 2007, Wunenburger/Comisia, C-362/05 P, EU:C:2007:322, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 39 Rămânerea fără obiect a litigiului se poate datora în special retragerii sau înlocuirii actului atacat pe parcursul judecății (a se vedea Ordonanța din 12 ianuarie 2011, Terezakis/Comisia, T-411/09, EU:T:2011:4, punctul 15 și jurisprudența citată).

- 40 În speță, ca urmare a deciziei din 8 noiembrie 2022, este necesar să se considere că acțiunea a rămas fără obiect întrucât prin aceasta se urmărește anularea deciziei atacate și a notei de debit în măsura în care acestea dispuneau rambursarea de către reclamant a sumei de 28 083,67 de euro pentru remunerații, costuri sociale și cheltuieli de călătorie plătite APA între 1 aprilie și 22 noiembrie 2016.
- 41 În această privință, faptul că sumele indicate în decizia din 8 noiembrie 2022 nu erau susținute de niciun document justificativ este irelevant.
- 42 În consecință, trebuie constatat că, în măsura descrisă mai sus, acțiunea în anulare a rămas fără obiect și că nu este necesar să se statueze cu privire la legalitatea deciziei atacate și a notei de debit.

B. Cu privire la restul acțiunii în anulare

- 43 Reclamantul invocă cinci motive, întemeiate pe:
- încălcarea principiului termenului rezonabil, prevăzut la articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
 - dreptul de a fi ascultat, dreptul de acces la dosar și obligația de motivare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale;
 - o eroare de apreciere și neîndeplinirea obligației de motivare, întrucât Parlamentul nu ar fi luat în considerare elementele pe care le-ar fi furnizat ca răspuns la scrisoarea din 3 septembrie 2020 în observațiile sale din 29 octombrie și 24 noiembrie 2020, precum și din 21 ianuarie 2021;
 - încălcarea obligației de motivare în ceea ce privește stabilirea cuantumului sumei de recuperat;
 - ca urmare a faptului că anexele A.3-A.21 pe care le-a prezentat ar stabili că, contrar celor ce ar reieși din decizia atacată, APA și-ar fi exercitat atribuțiile de asistent parlamentar cel puțin până la 15 decembrie 2015.
- 44 Înainte de a examina aceste motive, trebuie prezentate normele referitoare la suportarea cheltuielilor de asistență parlamentară și la recuperarea sumelor plătite în mod nejustificat cu acest titlu.

1. Cu privire la normele referitoare la suportarea cheltuielilor de asistență parlamentară și la recuperarea sumelor plătite în mod nejustificat cu acest titlu

- 45 Articolul 33 din MAS prevede că deputații au dreptul la asistență din partea colaboratorilor personali, pe care îi aleg în mod liber.
- 46 Potrivit aceleiași dispoziții, Parlamentul suportă cheltuielile efectiv angajate și care rezultă integral și exclusiv din angajarea unuia sau mai multor asistenți, subînțelegându-se, conform MAS, că pot fi suportate numai cheltuielile aferente asistenței necesare și direct legate de exercitarea mandatului parlamentar al deputaților.

- 47 Articolul 62 din MAS precizează că sumele plătite în temeiul acestora sunt rezervate exclusiv pentru finanțarea activităților legate de exercitarea mandatului deputaților și nu pot acoperi cheltuieli personale sau finanța subvenții ori donații cu caracter politic.
- 48 Articolul 68 din MAS prevede că orice sumă plătită în mod nejustificat în temeiul acestora trebuie restituită și că secretarul general al Parlamentului emite instrucțiuni în vederea recuperării acestor sume de la deputatul în cauză, pe care trebuie să îl fi ascultat în prealabil.
- 49 Din articolul 33 din MAS, al cărui conținut a fost descris la punctele 45 și 46 de mai sus, Tribunalul a dedus că definiția noțiunii de asistență parlamentară nu ține de discreția deputaților (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 2021, Rochefort/Parlamentul, T-171/20, nepublicată, EU:T:2021:438, punctul 45, și Hotărârea din 8 septembrie 2021, Griesbeck/Parlamentul, T-10/21, nepublicată, EU:T:2021:542, punctul 39).
- 50 Potrivit Tribunalului, rezultă că realitatea prestațiilor furnizate de asistenți în favoarea Parlamentului trebuie demonstrată de deputatul în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 septembrie 2021, Griesbeck/Comisia, T-10/21, nepublicată, EU:T:2021:542, punctul 40 și jurisprudența citată).
- 51 În ipoteza unui control privind utilizarea cheltuielilor de asistență parlamentară, deputatul în cauză trebuie așadar să fie în măsură să dovedească faptul că sumele percepute au fost utilizate pentru a acoperi cheltuielile angajate efectiv și care rezultă integral și exclusiv din angajarea unuia sau mai multor asistenți, cum prevede articolul 33 din MAS (Hotărârea din 14 iulie 2021, Rochefort/Parlamentul, T-171/20, nepublicată, EU:T:2021:438, punctul 47; a se vedea de asemenea Hotărârea din 8 septembrie 2021, Griesbeck/Parlamentul, T-10/21, nepublicată, EU:T:2021:542, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 52 În acest context, deputatul trebuie să prezinte printre altele documentele justificative aferente activităților APA și, prin urmare, să le păstreze, chiar și în lipsa unei obligații explicite în acest sens care să rezulte din dreptul Uniunii Europene (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 2021, Rochefort/Parlamentul, T-171/20, nepublicată, EU:T:2021:438, punctul 47, și Hotărârea din 8 septembrie 2021, Griesbeck/Parlamentul, T-10/21, nepublicată, EU:T:2021:542, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 53 Această jurisprudență a Tribunalului a fost confirmată de Curte, potrivit căreia le revine deputaților care solicită suportarea de către Parlament a cheltuielilor legate de asistența colaboratorilor personali sarcina de a dovedi că aceste cheltuieli au fost angajate efectiv și corespund asistenței necesare și direct legate de exercitarea mandatului. Astfel, un asemenea deputat trebuie, ca răspuns la o cerere în acest sens a autorității competente a Parlamentului European, să prezinte toate elementele de probă de care dispune, susceptibile să demonstreze realitatea activității efectuate de asistentul său, precum și legătura acestei activități cu exercitarea mandatului său (a se vedea în acest sens Ordonanța din 21 martie 2019, Gollnisch/Parlamentul, C-330/18 P, nepublicată, EU:C:2019:240, punctele 63, 64 și 88, și Ordonanța din 21 mai 2019, Le Pen/Parlamentul, C-525/18 P, nepublicată, EU:C:2019:435, punctele 37 și 82 și jurisprudența citată).

2. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului respectării termenului rezonabil

- 54 Prin intermediul primului motiv, reclamantul susține printre altele că, prin adoptarea deciziei atacate, Parlamentul a încălcat principiul respectării termenului rezonabil prevăzut la articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale și consacrat la articolul 98 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO 2018, L 193, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul financiar”).
- 55 În speță, depășirea termenului rezonabil ar decurge din faptul că Parlamentul și-ar fi întemeiat decizia atacată pe date din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), pentru care cererea introductivă a fost introdusă la 14 aprilie 2017. Or, Parlamentul i-ar fi solicitat observații cu privire la recuperarea avută în vedere abia la 30 iulie sau la 3 septembrie 2020, respectiv la mai mult de trei ani de atunci.
- 56 Parlamentul contestă această argumentație.
- 57 În această privință, trebuie amintit că articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale prevede că orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil din partea instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii. Această dispoziție enunță astfel principiul respectării termenului rezonabil, care face parte integrantă din dreptul la o bună administrare.
- 58 Potrivit unei jurisprudențe constante, respectarea unui termen rezonabil este necesară în toate situațiile în care, în lipsa unor prevederi exprese, principiile securității juridice sau protecției încrederii legitime se opun posibilității ca instituțiile Uniunii și persoanele fizice sau juridice să acționeze fără limită de timp, riscând astfel, printre altele, să pună în pericol stabilitatea situațiilor juridice dobândite (Hotărârea din 5 octombrie 2004, Eagle și alții/Comisia, T-144/02, EU:T:2004:290, punctul 57; a se vedea de asemenea Hotărârea din 12 iulie 2012, Comisia/Nanoupoulos, T-308/10 P, EU:T:2012:370, punctul 76 și jurisprudența citată). Atunci când administrația acționează în termenul care îi este prevăzut în mod specific de un text, nu se poate susține în mod valabil că cerințele care decurg din dreptul de a beneficia de soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, prevăzut la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale, sunt încălcate.
- 59 Trebuie amintit că, în reglementarea anterioară celei care este aplicabilă în speță, și anume Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO 2012, L 298, p. 1) și Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului nr. 966/2012 (JO 2012, L 362, p. 1), nu exista nicio dispoziție care să prevadă un termen pentru trimiterea notei de debit către debitor.
- 60 De aceea, în Hotărârea din 14 iunie 2016, Marchiani/Parlamentul (C-566/14 P, EU:C:2016:437), Curtea a aplicat principiul respectării termenului rezonabil pentru a aprecia termenul utilizat pentru a trimite nota de debit către debitor.

61 Cu toate acestea, reglementarea a fost modificată ca urmare a acestei hotărâri prin introducerea dispozițiilor care figurează la articolul 98 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, care prevede în prezent:

„Ordonatorul de credite trimite nota de debit imediat după ce se constată creanța și cel mai târziu în termen de cinci ani din momentul în care instituția Uniunii a fost, în mod normal, în măsură să își invoce creanța. Acest termen nu se aplică atunci când ordonatorul de credite competent stabilește că, în ciuda eforturilor pe care le-a depus instituția Uniunii, întârzierea acțiunii este imputabilă conduitei debitorului.”

62 Din moment ce o astfel de dispoziție a fost adoptată, nu mai este necesar, contrar celor susținute în mod eronat de reclamant, să se recurgă la principiul respectării termenului rezonabil pentru a aprecia termenul în care i-a fost trimisă nota de debit. În schimb, trebuie să se ridice problema dacă, în conformitate cu această dispoziție, Parlamentul a adresat reclamantului nota de debit, pe de o parte, imediat după constatarea creanței și, pe de altă parte, în termenul de cinci ani de la momentul în care a fost în măsură să își invoce creanța.

63 În ceea ce privește primul termen, trebuie arătat că nota de debit a fost trimisă reclamantului la 31 martie 2021, în timp ce creanța Parlamentului a fost constatată la 16 martie, în decizia atacată. În aceste condiții, se poate considera că nota de debit a fost adresată reclamantului imediat după constatarea creanței în conformitate cu articolul 98 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar.

64 În ceea ce privește al doilea termen, trebuie remarcat că părțile nu sunt de acord cu privire la momentul la care Parlamentul a fost în măsură să își invoce creanța în sensul articolului 98 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar. În timp ce reclamantul consideră că acest moment coincide cu depunerea cererii introductive de către APA în cadrul procedurii în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), și anume data de 14 aprilie 2017, Parlamentul apreciază că și-a putut invoca creanța abia la data pronunțării hotărârii în această cauză, și anume la data de 7 martie 2019.

65 Întrucât nota de debit a fost adresată reclamantului la 31 martie 2021, trebuie constatat că, indiferent de momentul de la care începe să curgă termenul prevăzut la articolul 98 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, depunerea cererii introductive în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), respectiv data de 14 aprilie 2017, sau pronunțarea acestei hotărâri, termenul prevăzut de această dispoziție a fost respectat de Parlament.

66 Argumentul reclamantului și, prin urmare, primul motiv trebuie respinse ca nefondate.

3. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultat, a dreptului de acces la dosar și a obligației de motivare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale

67 Reclamantul susține că Parlamentul i-a încălcat dreptul de a fi ascultat și dreptul de acces la dosar, înscrise la articolul 41 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale, pentru motivul că s-a referit, în decizia atacată, la concluziile din Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), fără a-i comunica elementele de probă, în special o notă a APA din 9 mai 2016, care susțineau aceste concluzii.

- 68 Reclamantul subliniază în această privință că nu a intervenit în procedura în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), decât fie în calitate de parte, fie în calitate de martor, că Parlamentul nu a contestat elementele de probă respective în fața Tribunalului și că nu i-a solicitat observații cu privire la acestea.
- 69 Pe de altă parte, reclamantul apreciază că în scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021 Parlamentul s-a prevalat în mod eronat de articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO 2018, L 295, p. 39), pentru a-i refuza accesul la elementele de probă pe care le-a solicitat. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu ar fi absolut și ar trebui să fie echilibrat cu alte drepturi fundamentale, în conformitate cu principiul proporționalității. În speță, dreptul său la informare s-ar întemeia pe considerentele (21) și (28), precum și pe articolul 9 alineatele (1) și (3) din Regulamentul 2018/1725. Întrucât recuperarea sumelor plătite cu titlu de cheltuieli de asistență parlamentară constituie o chestiune de interes public, reclamantul ar putea avea acces la date cu caracter personal pentru a aprecia temeinicia recuperării sumelor în cauză și pentru a prezenta observații Parlamentului.
- 70 În același sens, reclamantul arată, în cadrul primului motiv, că a fost privat de posibilitatea de a prezenta elemente de probă împotriva susținerilor Parlamentului. E-mailurile schimbate cu APA între 22 mai 2015 și 25 februarie 2016, care ar fi permis să se aducă cea mai mare parte a probelor privind activitatea furnizată de acesta Parlamentului, în legătură cu funcția sa de deputat, ar fi fost șterse din cauza politicii puse în aplicare de Parlament, care, în principiu, limitează păstrarea e-mailurilor menționate la 90 de zile. Pe lângă faptul că această politică s-ar fi schimbat în mai 2019 și că nu ar fi fost informat cu privire la aceasta, reclamantul apreciază că nu i se putea solicita să păstreze propriile e-mailuri întrucât nu ar fi fost proprietarul acestora, astfel cum ar rezulta din cuprinsul articolului 17 și al articolului 18 alineatul (1) din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”) și din normele care reglementează accesul secretariatului Parlamentului la sistemul de mesagerie electronică și la utilizarea acestuia, aprobate de secretarul general al Parlamentului la 19 februarie 2018. Acesta consideră de asemenea că o astfel de păstrare constituie o încălcare a obligațiilor de confidențialitate și o încălcare a securității informațiilor.
- 71 În plus, tot în cadrul primului motiv, reclamantul pune în discuție, din prisma considerentului (22) al Regulamentului 2018/1725, politica de păstrare a e-mailurilor în vigoare în Parlament, întrucât această instituție nu a luat în considerare, la punerea în aplicare a acestei politici, necesitatea ca deputații să se apere împotriva criticilor care ar fi eventual formulate în privința lor.
- 72 Parlamentul contestă admisibilitatea și temeinicia acestei argumentații.

a) Cu privire la admisibilitatea argumentației reclamantului în măsura în care se raportează la scrisoarea din 8 ianuarie 2021

- 73 Parlamentul arată că, în măsura în care se raportează la scrisoarea din 8 ianuarie 2021, argumentația reclamantului prezintă un caracter tardiv. Prin acțiunea sa în anulare împotriva deciziei atacate și a notei de debit, reclamantul nu ar putea repune în discuție răspunsul care i-a fost dat de directorul general al Direcției Generale Finanțe în scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021, din moment ce termenul de două luni prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE ar fi expirat.

- 74 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, numai măsurile care produc efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele reclamantului, modificând în mod distinct situația juridică a acestuia, constituie acte susceptibile să facă obiectul unei acțiuni în anulare în sensul articolului 263 TFUE (Hotărârea din 11 noiembrie 1981, IMB/Comisia, 60/81, EU:C:1981:264, punctul 9; a se vedea de asemenea Ordonanța din 16 iunie 2021, Green Power Technologies/Comisia și Întreprinderea comună ECSEL, T-533/20, nepublicată, EU:T:2021:375, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 75 Atunci când este vorba despre acte sau decizii a căror elaborare se efectuează în mai multe etape, în special la finalul unei proceduri interne, nu constituie acte care lezează și, ca atare, atacabile decât măsurile care stabilesc definitiv poziția instituției la finalul acestei proceduri, cu excluderea actelor pregătitoare ale deciziei finale. Un reclamant nu poate invoca, cu titlu incident, neregularitatea unor astfel de acte pregătitoare decât în cadrul unei acțiuni îndreptate împotriva deciziei adoptate la finalul acestei proceduri (Hotărârea din 11 noiembrie 1981, IBM/Comisia, 60/81, EU:C:1981:264, punctul 10; a se vedea de asemenea Ordonanța din 20 ianuarie 2021, ZU/SEAE, C-266/20 P, nepublicată, EU:C:2021:42, punctul 12 și jurisprudența citată).
- 76 În speță, acțiunea în anulare este îndreptată, ținând seama de lipsa parțială a necesității de a se pronunța constatată la punctul 42 de mai sus, împotriva deciziei prin care secretarul general al Parlamentului a dispus recuperarea unei sume de 50 754,54 de euro de la reclamant și a notei de debit care a urmat acesteia, care constituie finalul procedurii de recuperare și, prin urmare, actele care lezează împotriva cărora a fost introdusă acțiunea.
- 77 Or, în cadrul procedurii care trebuie să conducă la adoptarea deciziei atacate și a notei de debit, reclamantul a solicitat Parlamentului, astfel cum s-a arătat la punctele 13, 14 și 17 de mai sus, prezentarea unor documente pe care le considera necesare pentru a demonstra că APA a exercitat într-adevăr atribuții de asistent parlamentar acreditat în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 22 noiembrie 2016.
- 78 În aceste condiții, răspunsul la această cerere, care figurează în scrisoarea din 8 ianuarie 2021, se înscrie în cadrul procedurii de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat și a putut exercita o influență asupra rezultatului procedurii menționate.
- 79 În consecință, conform jurisprudenței citate la punctul 75 de mai sus, este posibil ca reclamantul să invoce în cadrul prezentei acțiuni neregularitățile care, în opinia sa, afectează scrisoarea din 8 ianuarie 2021.
- 80 Prin urmare, este necesar să se considere că argumentația reclamantului referitoare la scrisoarea din 8 ianuarie 2021 este admisibilă.

b) Cu privire la temeinicia argumentației reclamantului

- 81 Potrivit articolului 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale, dreptul la bună administrare include printre altele dreptul oricărei persoane de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere.
- 82 În contextul procedurilor de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat în temeiul MAS, dreptul de a fi ascultat este garantat, în mod special, de articolul 68 alineatul (2) din măsurile menționate, care prevede că deputatul în cauză este ascultat înainte de adoptarea oricărei decizii în acest domeniu.

- 83 Conform unei jurisprudențe constante, dreptul de a fi ascultat garantează oricărei persoane posibilitatea de a-și exprima în mod util și efectiv punctul de vedere în cursul procedurii administrative și înainte de adoptarea oricărei decizii susceptibile să îi afecteze în mod defavorabil interesele (a se vedea Hotărârea din 4 aprilie 2019, OZ/BEI, C-558/17 P, EU:C:2019:289, punctul 53 și jurisprudența citată).
- 84 Pentru a stabili dacă aceste norme au fost respectate în speță, trebuie să se examineze demersurile efectuate de părți în cursul procedurii care a condus la adoptarea deciziei atacate și a notei de debit.
- 85 În speță, prin scrisoarea din 3 septembrie 2020, secretarul general al Parlamentului, după ce a prezentat elementele care justifică deschiderea procedurii de recuperare în cauză, l-a invitat pe reclamant să dovedească faptul că APA a exercitat atribuții de asistent parlamentar acreditat în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 22 noiembrie 2016.
- 86 La această dată, reclamantul nu mai dispunea însă de schimbul de e-mailuri cu APA din perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 25 februarie 2016, care puteau furniza cea mai mare parte a probelor solicitate de secretarul general al Parlamentului. Astfel, aceste e-mailuri au fost șterse ca urmare a politicii de păstrare a e-mailurilor Parlamentului. În temeiul acestei politici, e-mailurile cuprinse în dosarele „Inbox”, „Sent Items”, „Deleted Items”, „Junk E-mail” și „Drafts” sunt, în principiu, eliminate după 90 de zile.
- 87 Pentru a fi în măsură să furnizeze probele solicitate, reclamantul a solicitat Parlamentului, prin e-mailurile din 4 august, 22 septembrie și 20 noiembrie 2020, să îi comunice diverse documente:
- procesul-verbal în limba lituaniană al procedurii de conciliere dintre el și APA;
 - o copie a „tuturor e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019”;
 - o copie a corespondenței pe care a avut-o cu reprezentanții Parlamentului cu privire la activitatea APA;
 - dosarul complet al cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140);
 - dosarul personal al APA de la Parlament (toate documentele legate de recrutarea și activitatea acestuia), inclusiv numărul situațiilor în care s-a solicitat protecția Parlamentului pentru acest APA și datele privind prezența acestuia ce puteau fi extrase de pe cardul său de acces în Parlament (a se vedea punctele 13, 14 și 17 de mai sus).
- 88 Prima cerere a fost acceptată de Parlament și reclamantului i-a fost transmisă o copie a procesului-verbal respectiv. În schimb, cererile referitoare la celelalte categorii de documente au fost respinse, cu excepția documentelor privind încetarea contractului cu APA, transmise prin e-mailul din 27 octombrie 2020 (a se vedea punctul 15 de mai sus). Astfel cum reiese din dosar, refuzul a intervenit la 8 ianuarie 2021, respectiv la cinci luni de la prima cerere a reclamantului.

- 89 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul normelor privind probele amintite la punctele 49-53 de mai sus, în caz de îndoială cu privire la caracterul legal al utilizării cheltuielilor de asistență parlamentară plătite către APA, revine parlamentarului sarcina de a dovedi că acest APA a lucrat pentru el, în legătură cu mandatul său parlamentar, în toată perioada în care au fost efectuate aceste plăți.
- 90 Atunci când i se solicită să furnizeze această dovadă, parlamentarul trebuie să comunice Parlamentului, în termenul stabilit, elementele aflate în posesia sa. În cazul în care par a fi relevante și alte elemente, el poate solicita comunicarea acestora instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii care dispun de acestea, în temeiul dreptului de a fi ascultat, din moment ce privesc date necesare care îi permit să formuleze în mod util și efectiv observații cu privire la măsura de recuperare avută în vedere. Parlamentul care primește o astfel de cerere nu poate refuza să furnizeze datele solicitate fără a încălca dreptul de a fi ascultat, decât dacă invocă, în susținerea acestui refuz, motive care pot fi considerate justificate având în vedere, pe de o parte, împrejurările speței și, pe de altă parte, normele aplicabile.
- 91 Așadar, trebuie ridicată problema dacă, în speță, motivele invocate de Parlament în scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021 pentru a nu comunica datele solicitate de reclamant prezintă un caracter justificat.
- 1) Cu privire la motivele invocate de Parlament pentru a respinge cererea reclamantului privind comunicarea „tuturor e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019” și schimbul de corespondență al acestuia cu serviciile competente ale Parlamentului în legătură cu activitatea prestată de APA*
- 92 Așa cum reiese din cuprinsul punctului 88 de mai sus, Parlamentul a respins cererea formulată de reclamant cu privire la comunicarea „tuturor e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019”, precum și schimbul de corespondență pe care acesta l-a avut cu serviciile sale în legătură cu activitatea APA, pentru motivul că, potrivit politicii sale, păstrarea mesajelor electronice era limitată la 90 de zile și, excepțional, la un an. Parlamentul a adăugat că e-mailurile ulterioare anului 2019 puteau fi comunicate, însă că nu erau relevante, întrucât nu aveau legătură cu perioada în care se presupune că APA a lucrat pentru reclamant.
- 93 În această privință, trebuie amintit că fiecare instituție își organizează lucrările cu respectarea normelor care îi sunt aplicabile și pe care le poate adopta. În speță, Parlamentul, contrar celor susținute de reclamant, putea limita perioada de păstrare a e-mailurilor deputaților, permițându-le să și le păstreze în dosare personale. Cu toate acestea, trebuie stabilit dacă, în speță, această politică a fost pusă în aplicare într-un mod care să asigure respectarea dreptului de a fi ascultat care, astfel cum este definit la punctul 83 de mai sus, se impune instituțiilor Uniunii în toate situațiile în care intenționează să adopte un act susceptibil să lezeze, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute pentru aplicarea sa în temeiul articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale.
- 94 În această privință, trebuie amintit că, în speță:
- APA a fost angajat la 22 mai 2015;
 - în luna decembrie a aceluiași an, reclamantul a constatat o degradare a calității muncii prestate de APA;

- la 25 februarie 2016, reclamantul a solicitat Parlamentului să inițieze o procedură de concediere a APA, printre altele, pentru motivul că acesta nu a respectat normele privind autorizațiile pentru desfășurarea activităților externe și că a lipsit fără un motiv valabil;
 - la 24 iunie 2016, Parlamentul i-a notificat APA decizia sa de reziliere a contractului acestuia pentru ruperea legăturii de încredere, întrucât nu a respectat normele privind autorizațiile pentru desfășurarea activităților externe;
 - la 14 aprilie 2017, APA a introdus la Tribunal o acțiune în anulare împotriva deciziei de concediere;
 - la 8 iunie, apoi la 3 septembrie 2020, Parlamentul l-a informat pe reclamant cu privire la deschiderea unei proceduri de recuperare a sumelor plătite APA.
- 95 Din această cronologie rezultă că, de la începutul anului 2016, Parlamentul a avut cunoștință despre o situație conflictuală între reclamant și APA în legătură cu faptul că acesta își desfășura sau nu activitățile pentru reclamant cu respectarea normelor care reglementează asistența parlamentară. În consecință, încă din acel moment, era necesar, într-o astfel de situație, cu atât mai mult cu cât erau în joc fonduri publice ale Uniunii, ca Parlamentul să asigure păstrarea e-mailurilor susceptibile să stabilească natura exactă a activităților APA pe durata desfășurării procedurii de concediere și, dacă aceasta determina alte proceduri, jurisdicționale sau administrative, precum o procedură de recuperare, atât timp cât aceste alte proceduri rămâneau deschise.
- 96 În această privință, trebuie arătat că, în scrisoarea din 8 ianuarie 2021, directorul general al Direcției Generale Finanțe i-a comunicat reclamantului că Parlamentul avea posibilitatea de a recupera, cu titlu excepțional, e-mailuri pentru o perioadă de un an.
- 97 Pe de altă parte, articolul 5 din normele care reglementează accesul la sistemul de mesagerie electronică și utilizarea acestuia de către secretariatul Parlamentului, aprobate la 19 februarie 2018, prevede că, în cazul încetării raporturilor de muncă ale unui funcționar sau ale unui agent al Parlamentului, perioada de păstrare a e-mailurilor acestora poate depăși trei luni atunci când fac obiectul „unei anchete administrative, al unei plângeri sau al unei proceduri judiciare”.
- 98 Potrivit Parlamentului, le revine parlamentarilor sarcina de a-și păstra e-mailurile după această perioadă. În acest scop, parlamentarii ar fi invitați să creeze ei înșiși dosare personale care să le permită să își arhiveze e-mailurile pe durată nedeterminată. Potrivit Parlamentului, această invitație a făcut obiectul a trei comunicări adresate parlamentarilor, prima din 14 iunie 2014, a doua din 13 octombrie 2014 și a treia din 30 martie 2015. În pofida acestor comunicări, reclamantul nu ar fi efectuat o arhivare personală a e-mailurilor sale.
- 99 Acest argument al Parlamentului nu poate fi primit.
- 100 Posibilitatea de a efectua o arhivare personală nu poate avea ca efect scutirea Parlamentului de obligația de a asigura păstrarea oricărui e-mail relevant pentru a stabili că, în conformitate cu normele pe care instituția și le-a creat, un APA și-a desfășurat activitatea, în mod efectiv și exclusiv, pentru parlamentarul căruia îi era repartizat, în legătură directă cu mandatul acestuia din urmă.

- 101 Această posibilitate nu poate scuti Parlamentul nici de obligația de a comunica e-mailurile astfel păstrate atunci când, în temeiul dreptului de a fi ascultat, care prezintă un caracter fundamental în ordinea juridică a Uniunii, el este solicitat în acest sens de parlamentarul vizat care, precum în speță, face obiectul unei proceduri de recuperare pentru utilizarea nelegală a cheltuielilor de asistență parlamentară.
- 102 În plus, în răspunsul dat reclamantului, care arată în esență că a fost informat cu privire la politica de păstrare a e-mailurilor Parlamentului abia la 8 ianuarie 2021, Parlamentul nu a reușit să demonstreze că a adus la cunoștința reclamantului comunicările menționate la punctul 98 de mai sus. Astfel, comunicarea Direcției Generale (DG) Inovare și Asistență Tehnică din 14 iunie 2014 a fost adresată „nou-veniților”, reclamantul neaflându-se printre aceștia la acea dată întrucât, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 2 de mai sus, acesta era deputat din anul [confidențial]. Comunicarea din 13 octombrie 2014 a fost adresată de DG „Inovare și Asistență” Tehnică ei înseși, fără ca Parlamentul, chestionat în legătură cu acest aspect în cadrul unei măsuri de organizare a procedurii, să fi putut furniza lista destinatarilor săi. Același lucru este valabil și pentru comunicarea din 30 martie 2015 care, în schimb, provine din cadrul „ITEC Service Desk” pentru deputați.
- 103 În ceea ce privește schimbul de corespondență efectuat de reclamant cu serviciile competente ale Parlamentului în legătură cu activitatea APA, care nu ar consta în e-mailuri, trebuie constatat că, în scrisoarea din 8 ianuarie 2021, Parlamentul nu a indicat niciun motiv care să îi permită să își justifice în mod specific refuzul de a o transmite reclamantului.
- 104 Pentru aceste motive, nu se poate considera că motivele invocate de Parlament pentru a respinge cererea reclamantului privind comunicarea „tuturor e-mailurilor din anii 2015, 2016 și 2019” și schimbul de corespondență al acestuia cu serviciile competente ale Parlamentului în legătură cu activitatea prestată de APA sunt fondate.

2) Cu privire la motivele invocate de Parlament pentru a respinge cererea reclamantului referitoare la „dosarul personal” al APA (toate documentele legate de recrutarea și activitatea acestuia), inclusiv informații privind numărul situațiilor în care s-a solicitat protecția Parlamentului pentru acest APA și datele privind prezența sa care pot fi extrase de pe cardul său de acces în Parlament

- 105 În scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021, Parlamentul a refuzat să comunice reclamantului „dosarul personal” al APA (toate documentele legate de recrutarea și activitatea acestuia), inclusiv informațiile privind numărul situațiilor în care s-a solicitat protecția Parlamentului pentru acest APA și datele privind prezența sa care pot fi extrase de pe cardul său de acces în Parlament, pentru motivul că transmiterea acestor date era contrară, pe de o parte, Regulamentului 2018/1725 și, pe de altă parte, articolului 26 din statut.
- 106 În ceea ce privește informațiile referitoare la Direcția Generală (DG) Securitate și Protecție, directorul general al Direcției Generale Finanțe i-a indicat în plus reclamantului că intervențiile agenților de securitate ai Parlamentului nu făceau obiectul unei înregistrări oficiale și că datele referitoare la legitimațiile de acces erau păstrate pentru o perioadă maximă de patru luni.

i) Cu privire la motivul referitor la Regulamentul 2018/1725

- 107 În scrisoarea din 8 ianuarie 2021, Parlamentul a arătat că datele solicitate de reclamant prezentau un caracter personal în sensul Regulamentului 2018/1725 și că reclamantul nu a susținut că acestea erau necesare fie pentru îndeplinirea unei sarcini de interes public sau în exercitarea autorității publice, fie pentru realizarea unui obiectiv de interes public, cum permite articolul 9 din regulamentul menționat.
- 108 În memoriul în apărare, Parlamentul adaugă că, dacă reclamantul a solicitat accesul la „dosarul personal” al APA, aceasta a fost pentru a evita restituirea către acesta a cheltuielilor de asistență parlamentară care riscă să îi fie solicitate la finalul procedurii de recuperare și, prin urmare, pentru a servi interesului său personal. În aceste condiții, Parlamentul apreciază că reclamantul nu se poate prevala de un interes public în sensul articolului 9 din Regulamentul 2018/1725.
- 109 În această privință, trebuie arătat că, potrivit articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul 2018/1725:
- „(1) Fără a aduce atingere articolelor 4-6 și 10, datele cu caracter personal se transmit destinatarilor stabiliți în Uniune, alții decât instituții și organe ale Uniunii, numai dacă:
- destinatarul demonstrează că datele sunt necesare pentru îndeplinirea unei sarcini de interes public sau în exercitarea autorității publice cu care este investit destinatarul; sau
 - destinatarul stabilește că transmiterea datelor este necesară într-un scop specific de interes public, iar operatorul, în cazul în care are motive să presupună că interesele legitime ale persoanei vizate ar putea fi prejudiciate, stabilește că transmiterea datelor cu caracter personal pentru acel scop specific este proporțională, după ce a evaluat, într-un mod demonstrabil, diversele interese concurente.
- [...]”.
- 110 Este adevărat că, din moment ce trebuiau să servească apărării sale în cadrul procedurii de recuperare, datele solicitate de reclamant nu puteau fi considerate ca fiind „necesare pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau în exercitarea autorității publice cu care este investit destinatarul”, în sensul articolului 9 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 2018/1725.
- 111 Pentru același motiv, nu se poate considera că transmiterea datelor respective reclamantului răspundea unui „scop specific de interes public”, în sensul articolului 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2018/1725.
- 112 Cu toate acestea, reiese din dosar că cererea de observații adresată la 3 septembrie 2020 de Parlament reclamantului pentru a-i permite să își exercite dreptul de a fi ascultat se întemeiază, în speță, pe elemente deținute de această instituție fără a fi cunoscute, eventual, de reclamant sau pe elemente de care reclamantul avea cunoștință atunci când era superiorul ierarhic al APA, dar de care nu mai dispune.
- 113 Având în vedere importanța recunoscută dreptului de a fi ascultat în ordinea juridică a Uniunii, împrejurarea că astfel de elemente se pot afla în „dosarul personal” al APA nu poate, ca atare, să împiedice ca aceste elemente să îi fie comunicate reclamantului pentru a-i permite să își formuleze observațiile, cum impune jurisprudența, în mod util și efectiv, în cadrul exercitării dreptului menționat.

- 114 Astfel, dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este un drept absolut, ci trebuie considerat în raport cu funcția pe care o îndeplinește în societate și echilibrat, ca atare, cu alte drepturi fundamentale, în cadrul unui demers care să acorde fiecăruia dintre drepturile implicate locul care îi revine, în raport cu situația de fapt din speță, în ordinea juridică a Uniunii, în conformitate cu principiul proporționalității.
- 115 Necesitatea de a asigura o astfel de punere în balanță între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și celelalte drepturi fundamentale recunoscute în această ordine juridică este subliniată de legiuitorul Uniunii în considerentul (4) al Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO 2016, L 119, p. 1).
- 116 Or, Regulamentul 2018/1725 este „echivalentul” Regulamentului 2016/679 în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii [a se vedea considerentul (5) al Regulamentului 2018/1725].
- 117 Într-un asemenea context, nu se poate admite ca Parlamentul să poată invita reclamantul să se pronunțe în mod util și efectiv asupra unor elemente care figurează, dacă este cazul, în dosarul APA, fără a-i permite accesul la aceste elemente, după ce a pus în balanță, pe de o parte, interesul acestui APA ca datele care îl privesc să nu fie transmise terților și, pe de altă parte, interesul reclamantului de a-și prezenta observațiile în mod util și efectiv în cadrul procedurii de recuperare inițiate împotriva sa.
- 118 Or, trebuie constatat că, în speță, Parlamentul nu a efectuat un astfel de demers.

ii) Cu privire la motivul referitor la articolul 26 din statut

- 119 În scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021, Parlamentul a susținut că „dosarul personal” al APA era confidențial și nu putea fi transmis în temeiul articolului 26 din statut.
- 120 În această privință, trebuie arătat că această dispoziție, care este aplicabilă prin analogie asistenților parlamentari în temeiul articolului 127 din RAA, nu privește, potrivit termenilor săi, decât „dosarele individuale” ale funcționarilor și agenților, care regroupează „toate documentele privind situația [lor] administrativă și toate rapoartele privind competența, eficiența sau comportamentul [lor]”, precum și „observațiile formulate de [funcționari sau agenți] cu privire la respectivele documente”.
- 121 Cu toate acestea, trebuie constatat că confidențialitatea documentelor în discuție nu poate fi opusă reclamantului, care este de altfel autorul unora dintre documentele în cauză în calitate de superior ierarhic al APA, în măsura necesară exercitării de către reclamant a dreptului său de a fi ascultat.
- 122 Or, în speță, întemeindu-se pe articolul 26 din statut, Parlamentul nu a luat în considerare în mod eronat interesul reclamantului de a avea acces la anumite documente din dosarul individual al APA pentru a-și prezenta observațiile în mod util în cadrul procedurii de recuperare inițiate împotriva sa.

iii) Cu privire la motivul special legat de informațiile deținute de DG „Securitate și Protecție”

- 123 În ceea ce privește motivul privind datele referitoare la cardul de acces al APA, indicat la punctul 106 de mai sus, trebuie adăugat la ceea ce precedă că, pentru motive asemănătoare celor expuse la punctele 100 și 101 de mai sus, Parlamentul trebuia să ia măsurile necesare pentru ca DG „Securitate și Protecție” să păstreze aceste date pentru o perioadă mai mare de patru luni, din moment ce concedierea APA a condus la o procedură jurisdicțională și a fost inițiată o procedură de recuperare a cheltuielilor de asistență parlamentară împotriva deputatului pentru care Parlamentul îl angajase pe acest APA.
- 124 Pentru aceste motive, nu se poate considera că motivele invocate de Parlament pentru a respinge cererea reclamantului referitoare la „dosarul personal” al APA (toate documentele legate de recrutarea și activitatea acestuia), inclusiv informațiile privind numărul situațiilor în care s-a solicitat protecția Parlamentului pentru acest APA și datele privind prezența sa care pot fi extrase de pe cardul său de acces în Parlament, sunt întemeiate.

3) Cu privire la motivele invocate de Parlament pentru a respinge cererea reclamantului privind dosarul referitor la cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17)

- 125 În scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021, Parlamentul a respins cererea reclamantului privind dosarul referitor la cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), pentru motivul că ar fi contrară articolului 9 din Regulamentul 2018/1725 și că, în cadrul procedurii în fața Tribunalului, APA obținuse anonimatul.
- 126 În ceea ce privește motivul referitor la articolul 9 din Regulamentul 2018/1725, se face trimitere la punctele 112-118 de mai sus.
- 127 În ceea ce privește faptul că Tribunalul a acordat APA anonimatul în procedura în care s-a pronunțat Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), trebuie amintit că, în temeiul articolului 66 din Regulamentul de procedură, anonimatul urmărește omiterea numelui unei părți din litigiu sau al altor persoane menționate în cadrul procedurii vizate ori a altor date în cadrul documentelor aferente cauzei la care publicul are acces.
- 128 În schimb, anonimatul acordat de Tribunal nu privește confidențialitatea elementelor depuse la dosarul procedurii respective în afara acesteia, în cadrul relațiilor dintre părți și terți.
- 129 În consecință, decizia Tribunalului privind anonimatul nu interzicea Parlamentului, contrar celor susținute de acesta din urmă în scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021, să comunice reclamantului documentele comunicate în Hotărârea din 7 martie 2019, L/Parlamentul (T-59/17, EU:T:2019:140), care puteau fi relevante pentru exercitarea de către reclamant a dreptului său de a fi ascultat.

c) Concluzie

- 130 În concluzie, este necesar să se considere că, pentru motivele care tocmai au fost prezentate, motivele invocate de Parlament în scrisoarea sa din 8 ianuarie 2021 nu erau întemeiate sau erau insuficiente.

- 131 În lipsa justificării corecte de către Parlament a refuzului său de a comunica reclamantului documentele solicitate de acesta care îi puteau permite să își exercite în mod util și efectiv dreptul de a fi ascultat, garantat de articolul 41 alineatul (2) litera (a) din Carta drepturilor fundamentale, în cadrul procedurii de recuperare a sumelor plătite cu titlu de cheltuieli de asistență parlamentară inițiată împotriva sa la 3 septembrie 2020, nu se poate exclude că reclamantul a fost privat de o șansă de a-și asigura mai bine apărarea, ceea ce a afectat în mod inevitabil conținutul deciziei atacate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 ianuarie 2019, Comisia/United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, punctul 56; Hotărârea din 4 aprilie 2019, OZ/BEI, C-558/17 P, EU:C:2019:289, punctele 77 și 78, și Hotărârea din 25 iunie 2020, HF/Parlamentul, C-570/18 P, EU:C:2020:490, punctul 73).
- 132 În aceste condiții, al doilea motiv trebuie admis, în măsura în care este întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultat.
- 133 În consecință, se impune anularea deciziei atacate și a notei de debit în măsura în care acestea privesc remunerațiile, costurile sociale și cheltuielile de călătorie aferente postului de asistent parlamentar în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 31 martie 2016, fără a fi necesar să se examineze celelalte argumente invocate în cadrul celui de al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea motiv, și nici admisibilitatea probei pe care reclamantul a prezentat-o la 22 noiembrie 2022 și cererea sa privind măsuri de cercetare judecătorească.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

- 134 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Pe de altă parte, potrivit articolului 137 din Regulamentul de procedură, cheltuielile de judecată rămân la aprecierea Tribunalului în cazul în care acesta nu se pronunță asupra fondului cauzei.
- 135 În speță, este necesar să se decidă că, în conformitate cu concluziile reclamantului și ținând seama de considerațiile care au determinat Tribunalul să constate lipsa parțială a necesității de a se pronunța asupra fondului, Parlamentul va suporta totalitatea cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra extinsă)

declară și hotărăște:

- 1) Nu este necesar să se pronunțe asupra acțiunii în anulare în măsura în care aceasta este îndreptată, pe de o parte, împotriva deciziei Secretarului General al Parlamentului European din 16 martie 2021, prin care se constată o creanță față de TC, constând într-o sumă plătită în mod necuvenit cu titlu de cheltuieli de asistență parlamentară, și prin care se dispune recuperarea acestei sume și, pe de altă parte, împotriva notei de debit nr. 7010000523 din 31 martie 2021, în măsura în care acestea privesc remunerații, costuri sociale și cheltuieli de călătorie aferente angajării lui A în perioada cuprinsă între 1 aprilie și 22 noiembrie 2016, în cuantum de 28 083,67 de euro.**

- 2) Anulează decizia Secretarului General al Parlamentului din 16 martie 2021, sus-menționată, și nota de debit nr. 7010000523 din 31 martie 2021, în măsura în care prin acestea se dispune recuperarea de la TC a remunerațiilor, costurilor sociale și cheltuielilor de călătorie aferente angajării lui A în perioada cuprinsă între 22 mai 2015 și 31 martie 2016, în cuantum de 50 754,54 de euro.**
- 3) Obligă reclamantul la plata cheltuielilor de judecată.**

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 7 iunie 2023.

Semnături